

minja, kakor vihar in lepo vreme. Po tekočih solzah za odišlim nepozabljivim Fran Kitakom, ki so vam cerkev sv. Ožbalda v tako kratkem času v krasni tempelj božji spremenili, se je vaša žalost zopet v veselje spremenila. Ubo-gajte jih in spolnajte svoje krščanske dolžnosti; ne poslušajte krivih prerokov, kajti „bo bi tudi angelj iz nebes prišel in bi vas drugi evangelj učil, kakor jaz, bodi proklet,“ pravi sv. ap. Pavel, in takih krivih prerokov se zdaj mnogo nahaja, ki po vseh kotih in oštarijah svojo učenost zoper sv. vero kazati hočejo; varujte se jih in ako to storite, bodele tukaj zadovoljnost, enkrat pa večno plačilo v rajnu našli. Po veliki sv. meši bil je obed, kjer so novo-umeščeni gospod župnik napili sv. Očetu, prem. knezo-škotu, presv. cesarju in g. dekanu, kot namestniku omenjenih. Č. gosp. dekan so izrekli hvalo in posebno napili 81-letnemu očetu novo-umeščenega g. župnika, ki so še krepki prišli z Veingerlom iz Jarenine k svečanosti svojega sina. Zelo redka prikazen je to, da bi pri umeščenju župnika še oče navzoči bili, toraj toliko večje veselje in radost nas vse napolnjuje. Po raznih razgovorih prave duhovne radosti in vzajemnosti, na katero so č. g. Dovnik, kolega novega župnika, napili, se je začelo govoriti o raznih dobrih naredbah, posebno o dijaški kuhinji v Mariboru in na predlog dopisnika se je nabralo 10 gld. za dijaško kuhinjo v Mariboru. Tudi cekmeštri so po goldinarji darovali. Hvala prisrčna v imenu učeče se mladine!

J. Ž.

Iz Ljutomera. (Novo šolsko poslopje.) Lani smo brali v „Slov. Gospodarji“, da se je postavil temeljni kamen novemu šolskemu poslopju. Res je, da še temeljni kamen zmiraj na tistem mestu stoji, celo pod streho je, če tudi pod leseno. Že takrat je marsikateri zmajaval z glavo, ko je vse to videl. Od neke strani prihajala sta pritisk in sila, da prě šola mora stati za leto dni pod streho. Pa lahko je govoriti, težje pa storiti. Pametni možje so sprevideli, da tisto torišče nikakor ni pripravno za šolsko poslopje. Vsaki vé, da je silno mokrotno. Ko so meter globočine skopali, stala je že voda. Za tega voljo bi morali spodaj vse velbati ali obočiti in v pivnicah shranjeno bi imeli — ne vino, ampak vodo po zimi in po leti. Dobre pitne vode tudi ne najdeš v bližini, za njo pa je pri otrocih gotovo skrbeti. Zdravje je prvo pri vsakem človeku. Drugič pa je toti prostor precej oddaljen od cerkve. To je gotovo tudi imeniten vzrok in vsakši stariši, ki svoje otroke v resnici ljubijo in jim dobro želijo, morajo na to misliti; kajti šola in cerkev sta sestri, kateri ne more nihče ločiti brez kvara za mladino. Vse to so dobro pomislili naši možje. Krajni šolski svet se je začel pogajati za drugo torišče ter je kupil od gosp. Murata

jako primeren prostor. Toto novo torišče stoji više kakor trg in za tega delj ni se nič bati tukaj mokrote. Celo poslopje bode suho, svetlo in zračno. Tudi zrak je zgoraj čvrst in krepek, ker je poleg šuma. Tudi to, da je jako blizu cerkve, gotovo ji ne bo škodilo. Dne 28. m. m. bila je komisija, ki je pregledala novi prostor; pozvani so bili kr. šols. svet in občinski odbori. Pri toti priliki so nekateri jako čudno nasprotovali, celo taki, ki so poprej bili za novi prostor. Mi nečemo svojega mnenja nikomur vsiljevati, toliko pa rečemo, kdor vse prav premisli, vesel bo, da se je opustil stari prostor ter se izvolil novi, ki je na vsak način boljši in pripravnejši. Ker pa je stvar važna, hočemo prihodnjich še več povedati ter upamo, da bo marsikateri pametni mož nam dal prav, čeravno še nam zdaj nasprotuje.

Iz Šmariškega okraja. (Cerkveni-kom.) Kako se cerkvene škrinjice pred tatovi zavarujejo, to nam pové nek nemški koledar za prihodnje leto. Pravi se v njem: Tatovi si mažejo hlode z limom in segajo v škrinjico po denar. Napravi jim zadrego! Nasiplji v škrinjico drobnega peska; denar se bo va-nj skril, in ko bo tat štoral za denarjem, se mu bo prijel pesek, denar bo pa notri ostal. Treba je takih pomočkov pred temi malopridnimi striji, posebno zdaj pozimski čas proti praznikom. Iz sosednjih krajev se sliši ravno, kako pogosto obiskujejo zdaj to, zdaj ono hišo, in ko bi mogli, vdrali bi tudi v cerkve. — Naj povem, kaj se godi na Kalobji, v Slivnici itd. Na Kalobji so pri Kukoviči dve svinji zaklali v hlevu in s zaklanima pobrisali. Pri Pšotu so svinji nož v stran porinili in potem zbežali. Je stara navada pri nekaterih, žival tako zabosti, hlev odpreti in kje na tihem tako dolgo prežati, da pade živinče. Pri Pšotovih se ni neusmiljenecem delo splečalo, zato pa so domači drugi dan vbogo paro našli, da so se čreva za njo vlačila. Pri sv. Štefanu so krali na 4 krajih. In v St. Jurji so bojda pri eni hiši 4 konjem repe porezali. Mogoče, da imajo več tega cigani na vesti, ki so zadnje dni todi lazili. Bode treba pač po noči paziti na vse.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo, svitli cesar se je vrnil iz Gődüllö v ponedeljek, svitla cesarica pa včeraj z otoka Krf in ostane sedaj vsa cesarska rodbina čez božične praznike na Dunaji. — Drž. proračun za leto 1890 je še precej ugoden, potroškov račun finančni minister, dr. pl. Dunajewski na 545,475,660, prihodkov pa na 546,418,472 gld. in bilo bi torej prostanka za 942,817 gld. — O shodu zaupnih gospodov izmed drž. poslancev desnice ne izve se še doslej ničesar za gotovo. Kakor

pa vse kaže, bile so imenitne stvari na njem v razpravah in upamo, da bode desnica v drž. zboru poslej še bolj trdna in tudi vsaj v vseh glavnih rečeh jedina. — Na mesto kneza Liechtensteina priporoča odbor štajarskih konservativnih Nemcev g. Fr. Hagenhoferja za drž. poslanca volilcem Hartenberskega okraja. — V Gradcu je umrl L. baron Lilienthal, mož daleč znan po svoji radodarnosti. Njegova zapuščina znesse nad 7 milj. in je v rokah sekovskega knezoškofa; se ve, da jo obrnejo knezoškof le po volji pok. barona. — Koroškim konservativnim Nemcem se očita, da držé še zmirom roke križem in prepuščajo slej kakor prej liberalnim kričačem besedo pri vseh volitvah, tudi v obč. zastope. Mi ne znamo, koliko je na tem resnice, toda toliko je resnica, da ne vidi človek ne v dež. ne v drž. zboru konservativnega Nemca iz Koroške dežele. — V slov. listih bere se izjava vseh slov. dež. poslancev za Kranjsko, da je in ostane vsem geslo: „Vse za vero, dom, cesarja!“ To menda naj pokaže svetu, da so vsaj dež. poslanci še jedini ter da ni med njimi „starih“ in „mladih“. — V Gorici se ne pozida nova blaznica, ker se zdi dež. zboru predraga. Resnica, naše dni gre vse na visoko in drago, čemu ne tudi poslopja za jetnike in norce? — Iz Trsta mora nek F. Ullmann, človek po rodu Nemec, po rovanji pa Lah. Moral je že nevaren biti, da so ga pognali iz mesta. — Zaduje volitve v Trstu niso nič kaj vesele, vsaj avstrijske niso in vendar se hvali vladna (?) stranka, da so bile srečne. — Sliši se, da postane grof Khuen-Hederváry ogerski minister in hrvaški ban pa da bode mesto njega grof Bombelles. Novica ni posebno verjetna. — V ogerskem drž. zboru se že razpravlja o drž. proračunu in levičarji so tudi letos „hudi“, to pa brž zato, ker še oni ne stojé na krmilu vlade. No, na srečo cesarstva pa jim je še malo upanja, da se jim to kedaj posreči.

Vnanje države. Sedaj je brž gotovo, da pusti Anglija sv. Očetu otok Malta in njej ostane v rokah le vojaštvo. — Da primanjkuje tudi Italiji denarja, to ni čudno ali letos ga je tudi vročim Italijanom že preveč, nič manj, kakor 197½ milj. ga bode do konca leta. Koliko bode pa ga še le drugo leto? — V Španiji vzdiguje se republika, to se pravi: možje, ki so za njo, tega nič več ne skrivajo, ampak govoré že tako, kakor da so že šteti dnovi kraljestva. — Na Francoskem se poteguje več odličnih katol. mož za to, naj stopijo vsi poslanci, katerim ni vera le na jeziku, v zvezo ter si osnujejo velik katoliški klub. To bi bilo lepo, toda med temi je tudi različnih misli v političnih rečeh in to je velika zapreka; najbrž se torej še ne pride do tega kluba. — Anglijska vlada ne misli na to, naj se de-

lavcem po tovarnah nastavi čas za delo le 8 ur v dnevu. Ona misli, da se stori s tem krivica delavcem. Nam se dozdeva, da bodo delalci take krivice le veselili, ako se jim kje napravi. — Med Belgijo in Nemčijo leži mala republika, samo kacic 500 duš biva v njej in ime ji je Moresnet. Njo si pa razdelite sedaj oni dve državi. — Knez Bismarck pride v Berlin te dni in se vdeleži razprav o postavi, ki dovoli vladi izgnati socialiste, v drž. zboru. Kakor se sodi, drž. zbor ni za tako postavo, toda železni kancelar je za njo in to velja — tudi v nemškem drž. zboru. — Trdi se, da želi Rusija miru, tudi z Avstrijo in če ni vselej podoba za to, krivi so tega samo ljudje, ki so sovražniki obeh držav. To človek prav rad verjame, posebno ako pomisli, da so ti ljudje — judje ali vsaj taki, ki so tem v krempljih. — V Rumuniji, ob naših mejah proti Rusiji, ne drži se nobeno ministerstvo dolgo in sicer zato ne, ker ima Rusija veliko moči v tej mali državi. — Iz Bolgarije manjka važnih poročil in je to brž najvažnije, da je dobil knez Ferdinando te dni 1 milj. gld. iz Dunaja. Svet pa ugiblje sedaj, od koga da prihaja ta denar. — Srbija ima malo prasko s turško vlado za voljo roparjev, ki silijo na srbska tla a turška vlada ne stori ničesar zoper nje. — V Abisiniji še novi neguš ali cesar Ras Alula nima vse dežele v svoji oblasti, vendar pa ni za-nj nevarnosti, kajti njegov nasprotnik Seyum zgubiva čemdalje več zemlje in tudi mesto Adua je sedaj že v rokah Ras Alula. — Nova republika v Braziliji je delo freimaurerjev in skorej prvo, kar se izve iz nje, je to, da izžene oo. jezuite iz dežele, tedaj one može, ki so bili svoje dni, mi bi rekli, očetje tej sedaj nehvaležni državi. Tako je pač plačilo sveta.

Za poduk in kratek čas.

Lavantija

*prečst. premil. gospodu dr. Mihaelu Napotniku ob nastopu knezoškofovskega sedeža v Mariboru. *)*

Hodila tožna sem tam med grobovi,
Iskala jih, ki zemljica jih krije.
Prošli so dnevi, prišli časi novi
A ž njimi vmrlih knezov mojih nije.

Še sniva Anton Martin preljubljeni,
Po njem, ki solze vroče sem točila,
In sniva drugi knez, pastir miljeni,
Ki sin bil moj, jaz mati sem mu bila.

*) Le-to pesmico je zložila s. Bonaventura Suhač, govorila pa jo je v pričo mil. knezoškofa Anica Jezernik, učenka čč. šolskih sester v Mariboru. Za voljo lepih misli podamo jo našim bralcem izjemoma v tem predalu. Lavantija pomeni: lavant. škofija. Ured.